

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: V. T. L., nar. X,
státní příslušnost X,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331
65 Tis u Blatna

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2024, č. j. OAM-1004/BA-BA01-BA03-PS2-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2024, č. j. OAM-1004/BA-BA01-BA03-PS2-2024. Jím žalovaný rozhodl o žalobcově žádosti o propuštění ze zajištění a o opětovné posouzení důvodů zajištění tak, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též jen: „ZoA“), nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a že dle § 46a odst. 5 ZoA je doba trvání jeho zajištění stanovena do 15. 12. 2024.

2. Žalobce namítá, že žalovaný v jeho případě nesprávně usoudil o možnosti použití zvláštního opatření ve smyslu § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Má totiž zajištěné ubytování na adrese, na které již v minulosti pobýval a měl zde hlášený pobyt. Na této adrese se tak může i nadále zdržovat a být dostupný správnímu orgánu.

Obsah žaloby

3. V žalobě žalobce uvedl, že v jeho případě bylo možné uplatnit zvláštní opatření, konkrétně osobně se hlásit žalovanému v době jím stanovené podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Žalobce má totiž zajištěné ubytování u manželů T. H. a T. N. N., bytem X, přičemž dotčená nemovitost je jejich majetkem. Na podporu svého tvrzení přiložil potvrzení o ubytování a výpis z katastru nemovitostí. Na této adrese měl již v minulosti hlášený pobyt. Může se zde zdržovat dlouhodobě a bude tak dostupný správnímu orgánu pro účely řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu.
4. Podle žalovaného nelze uvedené důvody podřadit důvodům, které by umožňovaly propuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců, neboť žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, které by mohly vést ke změně původního rozhodnutí. Žalobce navíc nemá k místu, kde má zajištěné ubytování, žádné osobní vazby, které by zaručovaly jeho tamní setrvání. Žalobce s tímto hodnocením nesouhlasí. Závěr, že nemá k ubytování žádné osobní vazby je nesprávný, neboť zde byl v minulosti přihlášen k pobytu. Žalobce ve své žádosti jasně specifikoval místo, na kterém se bude zdržovat a ke kterému má konkrétní vazbu. Žalovaný může stanovit konkrétní čas a interval, ve které se bude žalobce hlásit, uplatnění zvláštního opatření podle 47 odst. 1 písm. b) ZoA tak nic nebrání. Žalovaný přesvědčivě neodůvodnil, proč je nelze využít.
5. Odůvodnění napadeného rozhodnutí považuje žalobce za nedostatečné v části vedení úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a výkladu ustanovení ZoA. Žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Tím žalovaný porušil zejména § 2 odst. 4, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný uvedl, že rozhodl o zajištění žalobce na základě relevantních důvodů, žalobce ostatně proti rozhodnutí o zajištění nepodal žalobu. Žalobce žil a pracoval na území ČR nelegálně, čehož si byl vědom. Žalobce zároveň neuvedl žádné překážky, které by mu bránily vycestovat do země původu. V ČR nemá žádné vazby, naopak ve Vietnamu žije jeho rodina. Je relevantní se domnívat, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobci by v případě propuštění ze zajištění nebránilo nic v tom, aby pokračoval ve své nelegální činnosti za účelem výdělků.
7. Žalobce svou žádost podložil jen tím, že má v ČR zajištěné ubytování. To však nepředstavuje žádnou změnu důvodů, pro které byl žalobce zajištěn. Napadené rozhodnutí je podle žalovaného v souladu s platnou legislativou a s podanou žalobou nesouhlasí.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Posouzení věci

8. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 46a odst. 8 ZoA. Žalobce konání jednání nenavrhoval a ani soud nevyhodnotil konání jednání jako nezbytné.
9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
10. Žaloba není důvodná.
11. Podstata žaloby tkví v otázce, zda žalovaný zákonně posoudil otázku, zda je u žalobce dána možnost účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Bylo-li by tomu tak, pak by bylo rozhodnutí o jeho dalším zajištění nezákonné, neboť předpokladem zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA je právě to, že zvláštní opatření účinně uplatnit nelze.
12. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti.
13. Žalobce byl nejprve zajištěn rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 24. 7. 2024, č. j. KRPA-237444-12/ČJ-2024-000022-ZZC, a to podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále též jen: „ZPC“) za účelem realizace správního vyhoštění. To bylo žalobci uloženo rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 9. 4. 2024, č. j. KRPA-115085-15/ČJ-2024-000022-SV, neboť bylo zjištěno, že se na území ČR zdržuje bez pobytového oprávnění, které mu skončilo dne 10. 3. 2022. Dne 24. 7. 2024, tedy v době, kdy již nebyl oprávněn na území ČR pobývat, byl žalobce kontrolován policejní hlídkou, ale nebyl schopen předložit žádný doklad totožnosti. Policejní hlídka zjistila, že žalobci bylo pravomocně uloženo správní vyhoštění, a proto jej zajistila dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Žalobce policii sdělil, že si je vědom správního vyhoštění i toho, že se předtím na území ČR zdržoval neoprávněně, bez pobytového oprávnění. V Praze bydlel v bytě v rodinném domě na adrese P., kde měl pronajatou postel. Stálou doručovací adresu však neměl. Poté byl žalobce přemístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková, kde dne 29. 7. 2024 požádal o udělení mezinárodní ochrany.
14. V návaznosti na to byl žalobce rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 7. 2024, č. j. OAM-1004/BA-BA01-BA03-PS-2024, zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA a doba trvání jeho zajištění byla podle § 46a odst. 5 ZoA stanovena do 15. 12. 2024. Citované rozhodnutí se opírá o závěr žalovaného, podle něhož existují oprávněné důvody domnívat se, že žalobcova žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, když žádost o mezinárodní ochranu mohl žalobce podat již dříve. Učinil tak ale až poté, co byl policií zajištěn za účelem realizace uloženého správního vyhoštění. S ohledem na to, že žalobce si byl správního vyhoštění vědom, ve stanovené lhůtě nevystoval, protože potřeboval pracovat, přitom ale nečinil žádné kroky k tomu, aby si zajistil nové pobytové oprávnění, a dále k tomu, že ve svém bydlišti na X nemá žádnou nájemní smlouvu a nemá tam ani doručovací adresu a na území ČR nemá žádný majetek, závazky ani rodinné vazby, nebyla by podle žalovaného v jeho případě účinná žádná zvláštní opatření podle § 47 ZoA. Toto rozhodnutí žalobce nenapadl žalobou.
15. Rozhodnutím ze dne 26. 8. 2024, č. j. OAM-1004/BA-BA01-HA13-2024, rozhodl žalovaný, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b ZoA

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

neuděluje. Soudu je z úřední činnosti známo, že toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou, která je projednávána u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 33 Az 16/2024.

16. Dne 2. 9. 2024 podal žalobce žádost o propuštění ze zajištění a opětovné posouzení důvodů zajištění dle § 46a odst. 10 ZoA. V ní akcentoval především to, že v jeho případě existuje možnost uplatnění zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Má totiž zajištěno ubytování u manželů T. H. a T. N. N., kteří jsou vlastníci rodinného domu na adrese X. Právě v tomto domě má žalobce ubytování zajištěné. O této skutečnosti předložil žalobce potvrzení podepsané úředně ověřenými podpisy obou vlastníků dané nemovitosti a výpis z katastru nemovitostí dokládající jejich vlastnictví k ní. Na této adrese se žalobce může dlouhodobě zdržovat a být tak kontaktní pro správní orgány pro účely řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Přitom žalobce zdůraznil, že od svého zadržení se správními orgány spolupracuje, nic nezatajuje a ani v zařízení pro zajištění cizinců nepůsobí žádné problémy, přestože se jeho zajištění neblaze podepisuje na jeho psychickém stavu.
17. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a že doba trvání zajištění je dle § 46a odst. 5 ZoA stanovena do 15. 12. 2024. Žalovaný konstatoval, že obsah žalobcovy žádosti neumožňují jeho propuštění ze zajištění a umožnění mu volného pobytu na území ČR. Pokud jde o žalobcem tvrzenou možnost jeho ubytování v Praze, uvedl žalovaný, že žalobce k tomuto místu nemá žádný vztah, žádné osobní vazby, které by zaručovaly jeho setrvání na dané adrese, ani to, že by poskytoval součinnost správním orgánům.
18. Na zjištěné skutkové okolnosti soud aplikoval následující právní úpravu.
19. Podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA: „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“
20. Dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA: „*Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*“
21. Podle § 47 odst. 2 ZoA: „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“
22. V dané věci je třeba především vyjít z účelu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA. Zajištění cizince totiž znamená omezení, nebo dokonce, v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění, i zbavení jeho osobní svobody; jedná se tedy o velmi citelný zásah do jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. NSS (srov. rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48), k důvodům zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA uvedl: „*Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově) není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně.

23. Účelem zajištění podle citovaného ustanovení tedy není jen zabezpečit řádný průběh samotného řízení o udělení mezinárodní ochrany, ale také (případnou) realizaci správního vyhoštění, které již bylo žalobci pravomocně uloženo. V tomto kontextu je třeba nahlížet i na žádost o propuštění ze zajištění odůvodněnou tvrzením o možnosti využít zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA.
24. Žalobce má nepochybně pravdu v tom, že byla-li by v jeho případě shledána možnost využít zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA, bylo by nutno jej ze zajištění propustit. Využití zvláštního opatření je vždy vůči zajištění subsidiární (srov. § 46a odst. 1 ZoA či § 47 odst. 2 ZoA).
25. V projednávané věci však soud souhlasí se žalovaným, že podmínky pro využití zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA dány nejsou.
26. Žalobce sice žalovanému se svou žádostí předložil způsobilý doklad o zajištění ubytování, avšak ten vskutku nijak nezaručuje, že se žalobce bude na dané adrese opravdu zdržovat a bude tam k dispozici správním orgánům zejména pro případnou realizaci správního vyhoštění, když řízení o udělení mezinárodní ochrany již bylo pravomocně ukončeno a probíhá jeho soudní přezkum. Ze žalobcovy pobytové minulosti vyplývá, že se na území ČR vědomě zdržoval bez jakéhokoli pobytového oprávnění více než dva roky (poslední pobytové oprávnění mu skončilo dne 10. 3. 2022), čímž dlouhodobě vědomě porušoval zákon. Současně žalobce již prokázal i nedostatečný respekt k rozhodnutím správních orgánů, když se, rovněž vědomě, odmítl podřídit udělenému správnímu vyhoštění, jež mu bylo uděleno dne 9. 4. 2024. Svě jednání vysvětlil tak, že si mýlil na území ČR nadále vydělávat peníze. Žalobce tedy svůj soukromý zájem nadřadil respektování svých právních povinností vyplývajících mu z právního řádu ČR.
27. Žalobce tedy nelze *prima facie* hodnotit jako věrohodnou osobu, jejímuž slovu lze bez větších pochybností důvěřovat. To platí tím spíše, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany již byla v mezidobí žalovaným zamítnuta a nyní probíhá její soudní přezkum. Existuje tu tedy poměrně značné riziko toho, že bude-li žalobcova žaloba proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany soudem zamítnuta, značně poklesne jeho ochota se správními orgány spolupracovat na realizaci správního vyhoštění a žalobce opět nadřadí svůj soukromý zájem na území ČR setrvat, byť nelegálně, nad povinnost respektovat své právní povinnosti, a stane se pro správní orgány opět nedostupným. Jak soud již shora uvedl: nebylo by to v žalobcově případě poprvé.
28. Za takové situace je nutno dospět k závěru, že pouhý doklad o zajištění ubytování, jakkoli způsobilý a sám o sobě věrohodný, nedává ani záruku, ale ani důvodný předpoklad, že v žalobcově případě lze účelu jeho zajištění dosáhnout zvláštním opatřením ve smyslu § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. I když má žalobce zajištěno ubytování, nijak to nezajišťuje, že se žalobce skutečně bude na daném místě zdržovat a bude pro správní orgány kontaktní.
29. Na tomto závěru pak nic nemění fakt, že žalobce na dané adrese kdysi měl hlášený pobyt. Ani tato skutečnost totiž není způsobilá jakkoli přispět k závěru, že žalobcovo zajištění je

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

možno nahradit zvláštním opatřením dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Ostatně: ani v minulosti skutečnost hlášené adresy žalobci nezabránila později na území ČR pobývat nelegálně.

30. Jakkoli tedy závěry žalovaného obsažené v napadeném rozhodnutí byly formulovány stručně, jsou dostatečné a podle názoru soudu i plně opodstatněné.

Závěr a náklady řízení

31. S ohledem na výše uvedené soud podanou žalobu výrokem I. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
32. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť žaloba byla soudem zamítnuta. Žalovaný je nicméně správním orgánem, který podle příslušné judikatury NSS nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem jeho běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaný v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložil. Proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 2. října 2024

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce